

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ

BASIN BÜLTENİ

SAYI : 2020/301
TARİH : 23.02.2020

GERİ KATILIM KAZANIM PAYININ

BU HALİYLE UYGULANMASI MÜMKÜN DEĞİLDİR !

Geri kazanım katılım payı uygulaması genişliyor. 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Ek-1 sayılı listesinde yer alan plastik poşetler için geri kazanım katkı payı (GEKAP) ödenmesine 2019 yılında başlanılmıştı. 31.12.2019 tarihinde yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik ile söz konusu listede yer alan plastik poşet hariç diğer kalemlerden (lastik, akümülatör, pil, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, ilaç, plastik ambalaj, metal ambalaj, cam ambalaj, ahşap ambalaj) geri kazanım katılım payı alınmasına ise 01/01/2020 tarihi itibarıyla başlanılmıştır.

TÜRMOB Genel Başkanı Emre Kartaloğlu geri katılım kazanım payının bu haliyle uygulanmasının mümkün olmadığını belirterek şu değerlendirmeyi yaptı;

“GEKAP Beyannamesi, kurumlar vergisi mükelleflerince 29 Şubat 2020 tarihinde, üçer aylık beyan dönemine (Ocak-Mart) tabi olan diğer mükelleflerce 30 Nisan 2020 tarihinde verilecektir.

2019 yılında uygulaması başlayan plastik poşetlerden GEKAP alınması uygulaması bazı sıkıntılar yaşanmasına rağmen kamuoyu tarafından benimsenmiş ve çevre kirliliğinin önlenmesi anlamında önemli katkıların ortaya çıkmasına da imkan sağlamıştır. Lastik, akümülatör, pil, madeni yağ, bitkisel yağ, elektrikli ve elektronik eşya, ilaç, plastik ambalaj, metal ambalaj, cam ambalaj, ahşap ambalaj gibi ürünlerden geri kazanım katılım payı alınması uygulamasının nasıl yürütüleceği konusunda ise ciddi tereddütler bulunmaktadır.

Konu ekonominin birçok değişik kesimini ilgilendirmekte, konunun karmaşık olması, pilot uygulama gibi bir ara geçiş uygulanmaksızın, ülke genelinde çok sayıda yeni ürün için GEKAP alınmasına başlanması bir takım problemlere neden olacaktır.

Uygulama kapsamı onlarca yeni ürün ve milyonlarca işletmeyi ilgilendirmektedir. Bu konuda iş dünyası nezdinde yeterli farkındalık oluşmadığı açıktır.

Böylesi kapsamlı bir düzenlemeyle ilgili kuruluşların, şirketlerin ve şahısların bu kadar kısa bir zaman sürecinde karşılaşmasının doğru olmadığı kanaatindeyiz. Nitekim, ilgili Yönetmelik 2019 yılının son günü yayımlanmış, bir gün sonra GEKAP alınması istenmiştir. Çevre Bakanlığı konuyu açıklayan usul ve esasları 7 Şubat tarihinde yayımlamıştır. Bu çerçevede, konunun ilgililer nezdindeki farkındalık düzeyinde yeterli artışın sağlanamadığı tarafımızca gözlemlenmektedir.

Örneğin; eski uygulamada ücretlendirmeye tabi olmayan plastik poşetler ve diğer torbalar, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren ambalaj olarak nitelendirilmekte ve ambalaj cinsine göre kilo bazlı olarak GEKAP'a tabi tutulmaktadır. Bu ürünler için ilgisine göre satış noktaları, eczaneler veya kargo firmaları tarafından GEKAP beyanı yapılacaktır.

Başka bir örnek vermek gerekirse, kafeterya veya kantin işleten bir kişi GEKAP mükellefi olabilir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yayımladığı usul ve esaslara göre, plastik veya kağıt olan tek kullanımlık bardaklarda içecek servisi yapan bir işletmeci GEKAP mükellefi olacak ve işletmesinde kullandığı bardaklar için beyan ve bildirimde bulunacaktır.

Bu yeni durum hakkında eczacı, kantin ve kafeterya işletmecilerinin ne kadar haberdar olduğu konusunda endişelerimiz bulunmaktadır.

Kaldı ki GEKAP kapsamında, 2872 sayılı Kanun uyarınca çok ağır idari ve adli yaptırımlar öngörülmüştür. GEKAP ödemediği tespit edilenlere katılım payı tutarının %20 fazlası idari para cezası olarak verilmekte ve ayrıca gecikme faizi alınmaktadır. **Kanun'un 12 nci maddesi uyarınca bilgi ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmeyenlere ise 22.109 Türk Lirası idarî para cezası kesilmesi gerekmektedir.**

İlave olarak, Kanununun 12 nci maddesinde öngörülen bildirim ve bilgi verme yükümlülüğüne aykırı olarak yanlış ve yanıltıcı bilgi verenlerin, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılmasının mümkün olduğunu ve Kanununun uygulanmasında yanlış ve yanıltıcı belge düzenleyenler ve kullananlar hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerin uygulanacağını bilinmesinde fayda bulunmaktadır.

Bu sebeplerle, GEKAP uygulamasının tüm açılardan ilgili paydaşlara detaylı olarak açıklanması ihtiyacı bulunmaktadır. Bakanlık tarafından, başta TÜRMOB olmak üzere TÜSİAD, TOBB ve TESK gibi ilgili sivil toplum kuruluşları ile birlikte ortak bilgilendirme ve eğitim çalışmaları yapılarak uygulamanın sorunsuz hayata geçirilmesi için gerekli her türlü tedbirin alınması gerekmektedir.”